

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БІЗНЕСУ І ПРАВА
КАФЕДРА ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА**

**Формування та використання фінансових ресурсів суб'єктів
господарювання в сучасних умовах (на прикладі ПрАТ «Херсонський
хлібокомбінат»)**

Кваліфікаційна робота (проект)

на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

Виконала: студентка 471 групи
Спеціальності 051 Економіка
Освітньо-професійної програми Економіка
Клименко Анастасія Олександрівна

Керівник доцент, кандидат економічних наук
Ковальов Віталій Валерійович
(наук. ступінь, вчене звання, П.І.Б.)
Рецензент директор ПП «Собрі» Соболь
Андрій Миколайович
(посада, П.І.Б.)

Херсон – 2021

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1	5
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ СУБ'ЄКТАМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ	5
1.1 Сутність, поняття та види фінансових ресурсів	5
1.2 Джерела формування фінансових ресурсів	8
1.3 Використання фінансових ресурсів	12
РОЗДІЛ 2	15
АНАЛІЗ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ НА ПРАТ «ХЕРСОНСЬКИЙ ХЛБОКОМБІНАТ»	15
2.1 Фінансово-економічна характеристика підприємства	15
2.2 Оцінка ефективності використання фінансових ресурсів підприємства	22
2.3 Шляхи оптимізації джерел формування фінансових ресурсів суб'єктів господарювання	26
ВИСНОВКИ	32
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	34
ДОДАТКИ	39

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Фінансовий стан компанії визначається утворенням та експлуатацією її ресурсів. Характеризується забезпеченістю власними станом нормованих запасів, оборотними коштами, оборотом, станом та динамікою дебіторської заборгованості та зобов'язань, оборотом, платоспроможністю та другими ефектами фінансово-господарської діяльності компанії, що дозволяють оцінювати результати та складати висновки про фінансовий стан установи.

Створення та експлуатація фінансових ресурсів компанії є дуже важливою частиною системи управління її фінансовою діяльністю. Він дозволяє вирішувати різні проблеми управління фінансами і підпорядковується його основній меті.

Через це всебічна розробка теоретичних та практичних питань створення та експлуатацію фінансових ресурсів підприємства у сучасних умовах та визначення шляхів підвищення їх ефективності є на сьогодні актуальною проблемою, яка призвела до вибору дипломної роботи.

Створенням та використанням фінансових ресурсів займалися такі вчені, як М. Д. Білик, І. О. Бланк, О. Д. Василик, І. В. Зятковський, Л. О. Лігоненко, А. М. Поддерогін та інші. Російські та зарубіжні вчені Ю. Бригам, Р. Брейлі, Г. Дональдсон, В. В. Ковальов, С. Майерс, В. М. Родіонова працювали над вивченням проблем функціонування фінансових ресурсів підприємств., М. В. Романовський, В. А. Слепов та ін.

Метою роботи є обґрунтування теоретичних основ та практичних рекомендацій щодо фінансових ресурсів компанії, аналіз їх створення та використання, пошук сучасних методів їх вдосконалення.

Відповідно до передбачуваної мети робота передбачає вирішення таких основних завдань:

- розкрити сутність та види фінансових ресурсів;
- визначити джерела формування фінансових ресурсів підприємства;
- провести фінансово-економічну характеристику підприємства;
- проаналізувати зроблену оцінку ефективності використання фінансових ресурсів підприємства.

Об'єктом дослідження дипломної роботи є фінансові ресурси суб'єктів господарювання.

Предметом дослідження є засади формування та експлуатації фінансових ресурсів суб'єктів господарювання.

Методи дослідження. У ході дослідження були використані такі наукові методи: метод аналізу, системно-логічний метод, метод синтезу, методи обробки інформації, метод формалізації, метод обробки інформації, методи економічного аналізу.

Були використані наступні комп'ютерні програми для вводу та аналізу даних: MicrosoftWord, MicrosoftExcel.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ СУБ'ЄКТАМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ

1.1 Сутність, поняття та види фінансових ресурсів

"Розглянемо поняття «фінансові ресурси» та його походження. Поняття "фінанси" походить від латинського "finantia", що буквально означає "платіж", "плата". Слово «ресурси» походить від французького «ressource», що означає «допомога», тобто те, що може бути використано джерелом (запаси, матеріали тощо) для певних цілей." [1, с. 435]

Вони призначені для покриття витрат на збільшення відтворення, виконання фінансових зобов'язань перед фізичними і юридичними особами, економічного стимулювання. Фінансові ресурси характеризуються певними ознаками, що виражають грошові відносини, залежно від первинного розподілу вартості валового внутрішнього продукту, грошового доходу генерації децентралізованих активів використання. Здатність виконувати функцію платіжного засобу. Рівень ліквідності активів є вирішальними ознаками їх включення до фінансових ресурсів.

Беручи до уваги особливості фінансування установи, для визначення ресурсів бізнесу необхідно враховувати індивідуальні класифікаційні критерії:

- створення джерел: власні - ресурси, що належать підприємству, і формують їх в результаті його фінансово-господарська діяльність; позика - кредити, які отримує компанія на певний термін, за винагороду та на умовах погашення; беруть участь - це означає, що не належить підприємствам, а через поточний

- платіжні системи постійно по черзі формують їх із усіх видів кредиторської заборгованості компанії;
- за правом власності: приватний, колективний, штат, комунальні послуги, міжнародні організації та юридичні особи інших держав;
  - за призначенням: для фінансування на базі компанії, розширити діяльність рефінансування з лікувального фінансування;
  - ідентифікаційну форму: готівкові кошти, кошти у формі нефондових;
  - за напрямком потоку: внутрішній зовнішній;
  - методом формування: створений на базі компанії, створені за власні та подібні фонди мобілізований на фінансовому ринку, отримані в порядку розподілу доходу;
  - за напрямками використання: виплати державі, інвесторам, страховикам, кредиторам, інвестувати у власне виробництво, інвестиції в цінні папери, що передаються формування фондів споживання та накопичення, на благодійність та спонсорство.

Встановлення якісних характеристик запасів дозволить допомогти створити методологічні механізми аналізу, оцінки, планування та прогнозування ресурсів, а також відкрити можливість більш ефективного використання наявних фінансових інструментів для впливу на розширене відтворення та соціально-економічний розвиток установи. [2]

Для здійснення виробничої, науково-дослідної та комерційної діяльності підприємства використовують деякі види ресурсів: трудові, матеріальні, фінансові, а також грошові кошти. Матеріальні складають основу процесу виробництва. Їх розвиток здійснюється, зазвичай, за

допомогою різних джерел: власного капіталу компанії, позичених і залучених фінансових ресурсів.

"При цьому власні кошти - є кошти підприємств, які постійно знаходяться в обігу й кінцевий строк експлуатації яких не встановлений. Розвиваються вони за рахунок власного капіталу, тобто тієї частини активів компанії, яка залишається після виконання його зобов'язань." [3, с. 37]

"Позичені кошти – являють собою кошти, що одержує підприємство на визначений термін, за плату та на умовах повернення. Формуються вони, переважно, за рахунок короткострокових і довгострокових кредитів банків." [3, с. 37]

"Залучені кошти - є кошти, які не належать установам, але внаслідок діючої системи розрахунків постійно перебувають в їх обігу. Створюються вони за рахунок усіх видів кредиторської заборгованості установи." [3, с. 37]

Всі вищезазначені джерела беруть участь у розвитку активів підприємства, його виробничо-господарській діяльності з метою отримання відповідних доходів та прибутку.

Таким чином, під фінансовими ресурсами слід розуміти загальну суму власного капіталу, позикового капіталу, який використовується підприємствами для придбання своїх активів виробничої економічної діяльності для отримання прибутку.

Склад фінансових ресурсів підприємств та їх обсяги визначаються різними факторами: видами підприємств та їх розмірами, видами діяльності, обсягами виробництва тощо. Розмір фінансових ресурсів безпосередньо буде пов'язаний з обсягом виробництва та його ефективною діяльністю установи. У разі збільшення обсягу виробництва установи у випадку достатньої ефективності обсяг власного капіталу також буде великим або маленьким.

Існування ресурсів компанії, потрібних для нормальної роботи компанії, а також їх ефективного використання означають достатній фінансовий стан компанії – фінансову стійкість, платоспроможність, прибутковість тощо. Отже, пошук джерел приросту власних ресурсів і найефективніших способів їх експлуатації є надзвичайно важливими завданнями для підприємств.

1.2 Джерела формування фінансових ресурсів

Головною метою формування ресурсів економічного суб'єкта є абсолютне задоволення його фінансових потреб, що, у свою чергу, задовольняє його майбутній розвиток. Ресурси підприємства, які формуються на підприємстві, дають перспективу інвестицій, оборотного капіталу, виробництва, виконання зобов'язань перед бюджетом, створення фондів для стимулювання економіки, фінансово-кредитною системою, постачальниками та персоналу, а також здійснення між економічними платіжки. Водночас рух ресурсів опосередковує рух трудових і також матеріальних ресурсів, які є необхідними складовими підприємства виробничого процесу.

"У загальному розумінні фінансові ресурси - це кошти, якими володіють підприємства та призначені для виконання їх фінансових зобов'язань." [4, с. 254]

"На рівні підприємства фінансові ресурси - це грошові доходи та надходження, що перебувають у розпорядженні господарюючого суб'єкта і призначені для виконання фінансових зобов'язань, витрат на розширене відтворення та соціально-економічного стимулювання працівників." [5, с. 205]

Фінансові ресурси підприємства представляють загальну суму власного капіталу позикового капіталу, який підприємство використовує для здійснення підприємницької діяльності з метою отримання прибутку.

Варто виділити низку основних джерел фінансових ресурсів підприємства:

- прибуток;
- оборотні активи;
- амортизаційні збори;
- бюджетні асигнування;
- доходи від цільових фондів;
- дохід від централізованих корпоративних фондів;
- позики.

На сьогодні матеріальні та фінансові ресурси мають важливе значення для розвитку економіки. Інтенсивність ринкових відносин вимагає постійного вливання коштів у всі сфери господарської діяльності. Фінансові ресурси держави мають особливе значення. Їх стан, у свою чергу, залежить від прибутковості компаній, що працюють в країні.

Є два основних джерела фінансових ресурсів - внутрішнє та зовнішнє. До внутрішніх джерел належать ВВП країни та національне багатство, а до зовнішніх - ВВП та національне багатство інших, зарубіжних країн.

Найважливішим і найбільш природним джерелом ресурсів для державного бюджету є ВВП. Будь-яка його зміна автоматично змінює надходження до державного бюджету за заданими ставками податку.

Національне багатство можна розглядати як сукупність усіх товарно-матеріальних, духовних і природних цінностей, створених і придбаних в межах певної країни за весь період її існування, вона складається з

чотирьох складових: матеріально-виробнича; соціально-побутові; природно-географічний та людський.

Розглядаючи таким чином, національне багатство не є природним джерелом поточних ресурсів. Доступ до нього здійснюється лише в крайніх випадках, таких як стихійні лиха, війни, важкі економічні кризи тощо. Якщо держава використовує національне багатство як джерело ресурсів для надходження до державного бюджету, воно декапіталізується. Саме з цієї причини його не вважають природним джерелом.

Національне багатство може бути використано для поточних потреб у різних формах:

- збирайте золоті монети, прикраси, ювелірні вироби, кольорові та дорогоцінні метали;
- продаж державного майна іноземним громадянам та іншим країнам, оскільки держава прагне зберегти виробництво, робочі місця та спеціалістів, зайнятих на цьому виробництві. Доцільно дотримуватись певних умов, щоб обмежити негативні наслідки, що впливають із цього. Ці умови виражаються в ідеально укладених контрактах з іншою стороною, які не дозволяють новому власникові закрити виробництво або не зменшити його обсяг; не продавати сайти, які є елементом пріоритетних галузей, що розвиваються;
- використання золотовалютних резервів країни для поточних потреб. Золото як запас демонетизовано. Він не такий ліквідний, як валюта, і не може використовуватися безпосередньо як гроші. Тому його використання як джерела ресурсів не є дуже популярною формою залучення коштів до державного бюджету;

- реквізиції сільськогосподарської продукції та тварин. Ця форма використовується у зв'язку з фінансуванням воєн, виплатою репарацій та ін;
- вилучення амортизаційних фондів підприємств та їх використання замість поточних потреб. Це призводить до декапіталізації основних фондів підприємств.
- платне полювання на диких тварин та птахів.

До цих джерел коштів доходів державного бюджету належать ВВП та національне багатство інших країн.

На відміну від внутрішніх джерел, де кошти вилучаються на безоплатній основі, кошти із зовнішніх джерел є позиками. Щоб підкреслити велику різницю між двома джерелами у фінансовій практиці, використовуються терміни доходи бюджету (внутрішні джерела) та доходи бюджету (зовнішні джерела).

У мирний час зовнішні джерела використовуються в різних формах, таких як: експорт інвестицій, з яких отримується прибуток; експорт грошового капіталу, від якого отримуються відсотки та нееквівалентна зовнішня торгівля. Ці форми використовуються високорозвиненими країнами. Країни з економічними труднощами використовують зовнішні джерела у вигляді допомоги, позик, кредитів.

Управління фінансовими ресурсами вимагає грамотного підходу. Окрім використання фінансових ресурсів установи, стає необхідним залучення сторонніх позичальників. Однак цей процес може працювати лише за умови раціональної кореляції між цими потоками. У зв'язку з цим необхідно створити науково обґрунтовану політику розподілу капіталу, яка враховуватиме специфіку діяльності суб'єктів у межах сучасного ринку.

Кожен суб'єкт господарювання повинен мати певні ресурси, призначені для задоволення його потреб. Фінансові ресурси посібника - це

комплекс, що включає два елементи. Перш за все, це кошти, якими володіє компанія. Крім того, фірми залучають позикові фінансові ресурси. Цей комплекс спрямований на виконання зобов'язань, пов'язаних із збільшенням капіталу, поточними витратами, витратами. Він діє як результат обміну доходами, розподілу коштів, розподілу витрат, накопичення бізнесу та подальшого впровадження.

1.3 Використання фінансових ресурсів

Фінансові ресурси являються матеріальними носіями фінансових відносин, які постійно пов'язані з формуванням грошових доходів та заощаджень, які мають форму фінансових ресурсів. Ця характеристика є спільною для фінансів організацій усіх соціальних формувань.

Фінансові ресурси визначаються як цільові фонди фондів. Існують суттєві відмінності у фінансуванні M&D та фінансових ресурсах:

- Фінанси – це грошові відносини, які є абстрактною категорією, їх неможливо фізично відчутти
- Фінансові ресурси – це грошові кошти. Те, що можна відчутти фізично, можна перенести в інше місце на будь-якій відстані
- Готівку можна зберігати або ховати в різних місцях.

У широкому розумінні "ресурс" у словниках розбирається як запас, котрий являє собою джерело задоволення потреб, розвитку фондів. Оскільки фінанси – це відносини у економіці, опосередковані грошима, зрозуміло, що фінансові ресурси розуміються лише як ресурси, що мають грошову форму, навпроти від матеріальних, природних, трудових та інших ресурсів. Отже, можна зробити перший висновок, що фінансові ресурси існують лише у грошовій формі.

Проте фінансові ресурси - це не повний обсяг коштів, що використовуються державними органами та органами місцевого

самоврядування, а також економічними операторами. Окрім фінансових ресурсів, кредитних ресурсів, особистих доходів населення та інших. Вони також діють у грошовій формі. Тому важливо виділити такі особливості фінансових ресурсів, котрі зможуть їх відокремити від загальної суми коштів.

Ресурси завжди мають власника або особу, якій власник передав право розпоряджатися ними, вони не існують самі по собі. Також вони не можуть знаходитися поза відносинами власності. Та частина грошей, яка перебуває у власності, розпорядженні установи чи органів місцевої влади та органів державної влади та обслуговує процес відтворення, відноситься до фінансових ресурсів.

Належність до конкретного економічного суб'єкта чи державних та місцевих державних органів дає змогу відокремити їх від частини грошових доходів та заощаджень населення, яка не бере участі в процесі суспільного відтворення.

Проте не всі кошти суб'єктів господарювання можливо виділені на фінансові ресурси, а тільки ті, які є посередниками у процесах виробництва товарів, надання різних видів послуг або використовуються для фінансування функцій різних органів влади.

Це передбачає наступну особливість фінансових ресурсів, що вони завжди експлуатуються з метою розширеного відтворення, соціальних потреб, вдоволення інших соціальних потреб, матеріального стимулювання персоналу.

Отже, під фінансовими ресурсами безперечно є грошові доходи, заощадження та доходи, що перебувають у володінні економічних суб'єктів чи державних та місцевих органів влади і використовуються ними для цілей розширеного відтворення, соціальних потреб, задоволення інших соціальних потреб, матеріального стимулювання персоналу.

"Частина національного багатства бере участь в економічному обігу у формі переказу бюджетних коштів; кошти від продажу частини золотих запасів країни; надходження від продажу надлишків, конфіскованих та без власного майна, доходів від приватизації тощо. Від зовнішньоекономічної діяльності фінансові ресурси надходять у вигляді доходу від зовнішньоторговельних операцій, іноземних державних позик, іноземних інвестицій тощо." [6, с. 102]

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ НА ПРАТ «ХЕРСОНСЬКИЙ ХЛІБОКОМБІНАТ»

2.1 Фінансово-економічна характеристика підприємства

"ПрАТ "Херсонський хлібокомбінат" було створено у 1997 році на базі Херсонського хлібокомбінату "Херсон хліб". У певний момент Херсонський хліб об'єднав 3 виробничі магазини в Херсоні, які, у свою чергу, були створені в 1953 році. Таким чином, виготовлення хлібу, булочок також кондитерських виробів здійснюється у приміщенні ПрАТ "Херсонський хлібокомбінат" понад шістдесят років. В останні роки підприємство запускає найкращі технології для створення випічки, що дозволяють покращити якість продукції та розширити асортимент. Сьогодні ПрАТ "Херсонський хлібокомбінат" - це група компаній, що займаються виготовленням хлібу, булочок, кондитерських виробів та борошняних виробів." [7, с. 32]

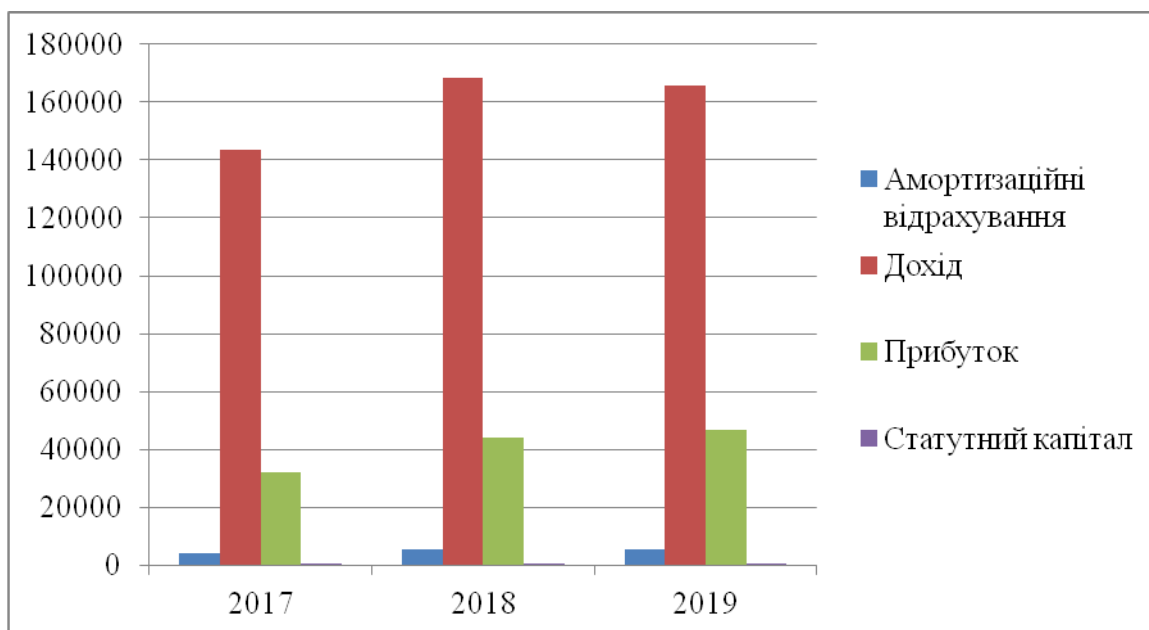

Рисунок 2.1 - Власні фінансові ресурси ПрАТ «Херсонський хлібокомбінат»

На рисунку 2.1 ми бачимо значне зростання власних фінансових ресурсів ПрАТ «Херсонський хлібокомбінат». Сума власних фінансових ресурсів у 2019 році в порівнянні з показниками 2017 року збільшилася у 1,2 рази, що є позитивним явищем для цього підприємства. Приріст показників цієї частини фінансових ресурсів демонструє те, що суб'єкт господарювання має успішну гарантію збільшення активів та обсягів його діяльності. Приріст власних фінансових ресурсів приводить до економічного зростання самої установи.

Доходам належить найбільша частина у структурі власних фінансових ресурсах. За період 2017-2019 рр. сума доходу збільшилась майже у 1,2 рази. Найбільшу частину доходу ПрАТ «Херсонський хлібокомбінат» отримало у 2018 р. у сумі 168506 тис. грн. Приріст доходу установи свідчить про зростання масштабів його діяльності та закріплення позицій на ринку, проте якщо це зростання відбувалося не за рахунок зростання цін під впливом інфляційних процесів, а за рахунок зростання обсягів виробництва. Інфляційний вплив на збільшення чистих доходів не є позитивним фактором.

У структурі власних фінансових ресурсів амортизаційні відрахування займають не останнє місце. За розглянутий термін їх частка зросла на 3%, і у 2019 році показник амортизації становить 5376 тис. грн. Амортизаційні відрахування зростають, це свідчить про вивільнення коштів на оновлення матеріально-технічної бази установи. Для хлібокомбінату це є позитивним явищем, адже оновлення устаткування надає можливість збільшити обсяги виробленої продукції, що в результаті призведе до збільшення доходу підприємства.

Прибуток є не менш важливим елементом власних фінансових ресурсів господарюючого суб'єкта. За аналізований період прибуток коливається. Показник прибутку з 2017 року по 2018 рік зростає на 11988

тис. грн. У 2019 р. прибуток збільшився у порівнянні з 2017 р. на 14909 тис. грн. За рахунок збільшення обсягу виробленої продукції (робіт, послуг) і зниженням витрат на виробництво та реалізацію продукції прибуток зростає. Також його збільшення свідчить про зростання рентабельності підприємства.

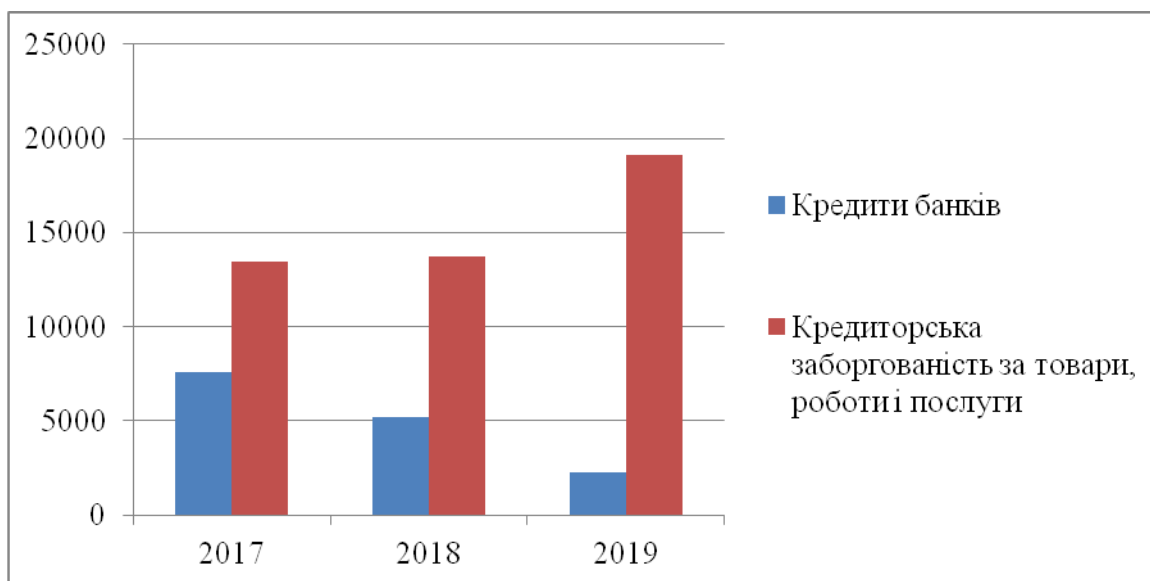
Кожне підприємство має мету отримати якнайбільший прибуток. Максимізація прибутку потребує оптимальних рішень в управлінні структурою капіталу та його вартістю, доходами та витратами. Збільшення показника прибутку говорить про те, що в цій установі є ефективна система управління фінансовими ресурсами. Збільшення резервного і статутного капіталу підприємства формується за рахунок збільшення саме показника валового прибутку.

Важливу роль відіграє статутний капітал у власних фінансових ресурсах. Розмір статутного капіталу у ПрАТ «Херсонський хлібокомбінат» за аналізований період не змінюється. З 2017 по 2019 роки його сума складає 812 тис. грн. Зареєстрований (пайовий) капітал показує суму грошових коштів, внесених власниками акцій до суми власного капіталу установи. Експлуатація цих коштів може бути спрямована на покриття збитків та ризиків.

За період 2017 - 2019 рр. обсяг власних фінансових ресурсів ПрАТ «Херсонський хлібокомбінат» зріс майже у 2 рази, про це свідчить зростання фінансової стійкості підприємства.

Власні фінансові ресурси зазвичай поповнюються за допомогою залучених коштів, все це відбувається саме у процесі діяльності компанії.

До залучених фінансових ресурсів ПрАТ «Херсонський хлібокомбінат» належать кредити банків (довгострокові та короткострокові) і кредиторська заборгованість за роботи, товари і послуги.

Рисунок 2.2 - Залучені фінансові ресурси ПрАТ «Херсонський хлібокомбінат»

Отже, на рисунку 2.2 можна наглядно побачити переривчасте зростання запозичених коштів цією установою. Найбільше коштів, а саме 21432 тис. грн. було залучено у 2019 році, а у 2018 році лише 18935 тисяч гривень.

Вагома частка залучених фінансових ресурсів належить кредитам банків. Найбільше кредитів було надано у 2017 році у сумі 7560 тис. грн., а у 2019 році було отримано найменшу суму кредитів 2290 тис. грн. Значне зменшення кредитів, які отримує підприємство, характеризується тим, що ПрАТ «Херсонський хлібокомбінат» не має потреби у великих сумах.

У залучених джерелах утворення фінансових ресурсів установи велику частку займає кредиторська заборгованість за роботи, товари і послуги. За період 2017–2019 рр. цей показник значно збільшився, а саме на 5676 тис. грн. У 2017 році сума кредиторської заборгованості становить 13466 тис. грн., а у 2018 році уже на 239 тис. грн. більше. У 2019 році

кредиторська заборгованість збільшилася до 19142 тис. грн., що більше показника 2018 року на 39%.

Отож, проаналізувавши залучені джерела формування фінансових ресурсів ПрАТ «Херсонський хлібокомбінат» можна визначити, що підприємство функціонує переважно за рахунок власних надходжень, так як їх залучається незначна сума. Це свідчить і про його прийнятний фінансовий стан.

О. Ніпіаліді О. звертає увагу на те, що "фінансовий стан підприємства як забезпеченість підприємства власними і залученими коштами, ефективність та можливість їх використання у обороті підприємством в даних економічних умовах." [8, с. 29]

"Важливою характеристикою фінансового стану підприємства є його фінансова стійкість. Фінансова стійкість – це одна з важливих характеристик оцінки фінансового стану підприємства за якою визначається ефективність фінансового управління підприємством. Фінансово стійким вважається таке підприємство, яке за рахунок власних коштів покриває кошти, вкладені в активи, а також дебіторську та кредиторську заборгованість і розраховується за своїми зобов'язаннями в зазначений термін." [9, с. 284]

"Фінансова стійкість підприємства залежить від ефективного управління фінансовими ресурсами і визначається оптимальною структурою активів, співвідношенням оптимального рівня власних і позикових коштів, співставленням активів та джерел їх фінансування." [10, с. 213]

"Розроблена система показників, за якою оцінюють фінансову стійкість підприємства. Основними з них є:

1. Коефіцієнт платоспроможності (фінансової незалежності, автономності). Цей показник характеризує ступінь залежності

підприємства від зовнішніх запозичень. Визначається як відношення суми власних коштів до підсумку балансу. Оптимальне його значення більше 0,5.

2. Коефіцієнт фінансової стійкості (коефіцієнт співвідношення власного і залученого капіталу). Цей коефіцієнт характеризує фінансову стійкість підприємства. Він показує яке значення власного капіталу припадає на одиницю залученого капіталу. Оптимальне значення більше 1." [11, с. 146]
3. "Коефіцієнт фінансової залежності. Він обернений до коефіцієнту автономії. Збільшення цього показника призводить до збільшення частки позичених коштів у фінансуванні підприємства. Оптимальне значення менше 2.
4. Коефіцієнт фінансового ризику (фінансового левериджу). Цей показник відображає співвідношення довгострокових позикових засобів і власного капіталу підприємства. Даний показник використовується для оцінювання ефекту фінансового важеля." [11, с. 147]

Проведемо оцінку фінансового стану ПрАТ «Херсонський хлібокомбінат», розрахувавши дані показники, які представлені у таблиці 2.1.

*Таблиця 2.1 - Аналіз показників фінансового стану та платоспроможності
ПрАТ "Херсонський хлібокомбінат" за 2017-2019 роки*

Показник	На кінець року			Абсолютне відхилення, ±	
	2017	2018	2019	2019 від 2018 рр.	2019 від 2017 рр.
Коефіцієнт платоспроможності (фінансової незалежності, автономності)	0,3	0,4	0,4	0,1	0,2
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,5	0,5	0,5	- 0,01	0,02

Коефіцієнт фінансової залежності	0,7	0,6	0,6	- 0,1	- 0,2
----------------------------------	-----	-----	-----	-------	-------

Продовження таблиці 2.1

Коефіцієнт фінансового ризику (фінансового левериджу)	2,4	1,6	1,3	- 0,4	- 1,2
Коефіцієнт загальної платоспроможності	1,4	1,6	1,8	0,2	0,4
Коефіцієнт поточної платоспроможності	0,05	0,06	0,03	- 0,03	- 0,02
Коефіцієнт довготермінового залучення позикових коштів	0,4	0,2	0,08	- 0,12	- 0,32
Коефіцієнт короткострокової заборгованості	0,75	0,8	0,9	0,1	0,15

За період 2017-2019 рр. коефіцієнт платоспроможності збільшився на 0,2. Підвищення цього показника вказує на те, що частка власного капіталу в загальній сумі майна зростає, що є позитивним фактором для установи. даного підприємства збільшується.

За період 2017-2019 рр. коефіцієнт фінансової стійкості майже не змінювався, та був нижче рекомендованого рівня, що засвідчує про негативний аспект фінансового стану суб'єкта господарювання, а саме про зменшення долі власного капіталу відносно залученого.

За період 2017-2019 рр. коефіцієнт фінансової залежності скоротився на 0,1. Зниження цього показника показує те, що частка позикових коштів установи зменшується. Для компанії зменшення показника цього коефіцієнта є заманливим, оскільки зниження показника позикових коштів означає спроможність суб'єкта господарювання функціонувати за рахунок власних коштів.

За період 2017-2019 рр. коефіцієнт фінансового ризику скоротився на 1,2. Зниження цього показника вказує на те, що частка власного капіталу зростає.

2.2 Оцінка ефективності використання фінансових ресурсів підприємства

Оцінка ефективності використання фінансових ресурсів – це процес здійснення аналізу корпоративної фінансової діяльності, який має в основі дослідження та оцінку фінансової звітності компанії та іншої інформації, яка може розкрити переваги та недоліки господарських операцій у минулому, проаналізувати фінансовий стан та спрогнозувати майбутні тенденції, щоб допомогти компанії краще спланувати майбутнє, оптимізувати інвестиційні рішення.

Результати економічної діяльності у будь-якій сфері бізнесу залежать від наявності та ефективності використання фінансових ресурсів, які прирівнюються до кровоносної системи, що забезпечує життєдіяльність підприємства. В умовах ринкової економіки ці питання мають першочергове значення, оскільки від ефективного використання фінансових ресурсів і капіталу, залежать фінансова стабільність і рентабельність підприємства.

"У сучасних умовах господарювання використання фінансових ресурсів може здійснюватися підприємством за такими напрямками:

- платежі організаціям фінансово-банківської системи, обумовлені виконанням фінансових зобов'язань (податкові платежі до бюджету, страхові платежі, виплата відсотків за користування банківськими кредитами, погашення раніше отриманих позик тощо);
- інвестування власних коштів в капітальні затрати (реінвестування), пов'язане з розширенням та технічним оновленням виробництва,

- переходом на нові прогресивні технології, використання «ноу-хау» тощо);
- інвестування фінансових ресурсів у цінні папери інших суб'єктів господарювання: акції, облігації, які є об'єктом купівлі-продажу на ринку;
  - використання фінансових ресурсів на забезпечення потреб соціального характеру, на благодійні цілі, спонсорство тощо." [12, с. 42]

Оцінку ефективності використання фінансових ресурсів роблять за допомогою показників стійкості, платоспроможності та ділової активності, які розглядаються через коефіцієнти ліквідності та оборотності.

Детальніше напрями використання фінансових ресурсів ПрАТ «Херсонський хлібокомбінат» розглянемо у таблиці 2.2.

Таблиця 2.2 - Напрями використання фінансових ресурсів ПрАТ «Херсонський хлібокомбінат» за період 2017-2019 рр.

№	Фінансовий ресурс	2017 рік, тис. грн	2018 рік, тис. грн	2019 рік, тис. грн
1.	Розрахунки з бюджетом	1280	1833	1539
2.	Розрахунки зі страхування	415	500	499
3.	Розрахунки з оплати праці	1648	1767	1811
4.	Розрахунки за товари, роботи, послуги	13466	13705	19142
	Всього:	16809	17805	22991

Отже, за даними таблиці 2.2 можна стверджувати, що за період 2017-2019 рр. використання фінансових ресурсів ПрАТ «Херсонський хлібокомбінат» зросло майже у 0,7 рази. Найбільшу частку використаних коштів займають розрахунки за товари, роботи та послуги. У 2017 році сума розрахунків складала 13466 тис. грн., тоді як у 2019 році цей показник збільшився на 5676 тис. грн.

"Ліквідність підприємства розглядають як ступінь покриття зобов'язань підприємства його активами, строк перетворення у грошову форму яких відповідає терміну погашення зобов'язань. Чим менше часу необхідно для перетворення активів у гроші, тим вищий рівень їх ліквідності." [13, с. 365]

Коефіцієнт ліквідності включає в себе такі показники:

- коефіцієнт поточної ліквідності;
- коефіцієнт швидкої ліквідності;
- коефіцієнт абсолютної ліквідності.

Проведемо розрахунки даних коефіцієнтів у таблиці 2.3.

Таблиця 2.3 - Аналіз показників ліквідності ПрАТ «Херсонський хлібокомбінат» за період 2017-2019 рр.

№	Показник	На кінець року		
		2017	2018	2019
1.	Коефіцієнт покриття (поточної, загальної ліквідності)	0,8	1,0	1,2
2.	Коефіцієнт швидкої (термінової) ліквідності	0,5	0,6	0,8
3.	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,1	0,1	0,03
4.	Чистий оборотний капітал	-4038	-477	6035

Отже, за даними таблиці 2.3 можна стверджувати, що коефіцієнт покриття знаходиться нижче нормованого показника (2-2,5). За останній рік коефіцієнт загальної ліквідності збільшився на 0,2, що є позитивним фактором.

Через те, що даний показник є нижчим за норму то можна стверджувати, що у підприємства немає достатньо вільних коштів, які утворюються з із власних джерел.

Коефіцієнт швидкої ліквідності становить 0,8 на останній рік. Цей показник є низьким і говорить проте, що рахунок середньо ліквідних

активів установи не зможе погасити короткострокові зобов'язання у поточному році тільки на 76,4%. Позитивним є те, що даний показник за останній рік збільшився на 0,1, а з 2017 року на 0,2.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності на останній рік становить 0,03, що є нормою для досліджуваного підприємства. За 2019 рік даний показник зменшився на 0,02, що є негативним фактором.

Чистий оборотний капітал на кінець 2019 року становить 6035 тис. грн., це на 6512 тис. грн. більше минулорічного показника та на 10073 тис. грн. більше показника на кінець 2017 року.

*Таблиця 2.4 - Оцінка ефективності використання фінансових ресурсів
ПрАТ «Херсонський хлібокомбінат» за період 2017-2019 рр.*

№	Показники	За рік		
		2017	2018	2019
1.	Коефіцієнт оборотності активів	3,6	3,7	2,7
2.	Коефіцієнт оборотності запасів	27,8	24,7	13,5
3.	Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	13,8	13,8	8,1
4.	Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	6,6	7,1	5,3

Існують такі показники оборотності для оцінювання ефективності використання фінансових ресурсів підприємства:

- коефіцієнт оборотності активів;
- коефіцієнт оборотності запасів;
- коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості;
- коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості.

Коефіцієнт оборотності активів за даний період зменшився на 1,9. У 2017 році кожна одиниця активу принесла 3,6 одиниці грошових одиниць

від реалізованої продукції, у 2018 – 3,7, а у 2019 – 2,7. Отже, швидкість обороту за аналізований період спадає.

Коефіцієнт оборотних запасів набуває максимального значення у 2017 році. У подальшому він спадає. Зниження цього показника засвідчує про те, що є відносне збільшення виробничих запасів або скорочення попиту на готову продукцію.

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості набуває максимальних значень у 2017 та 2018 роках, за аналізований період. У 2019 році цей показник знизився до 8,1, це є негативним фактором, адже чим вищий цей показник, тим швидше буде дозволено отримати оплату по рахунках.

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості на 2018 рік зростає до 7,1 порівняно з 2017, та знову спадає на 2019 рік до 5,3. Це є негативним фактором, адже зростання цього показника свідчить про розширення кредиту наданого установі та прискорення оплати заборгованості установи.

Про оцінку ефективності використання коштів підприємства, можна стверджувати, що це підприємство не полодіє значною частиною вільних коштів та фінансовий ризик підприємства зростає.

2.3 Шляхи оптимізації джерел формування фінансових ресурсів суб'єктів господарювання.

Хоча фінанси є основною категорією, вони сильно залежать від державної фінансової політики.

Фінанси - це в основному категорія дистриб'юторів. З їх допомогою здійснюється вторинний розподіл або перерозподіл національного доходу.

Під час розвитку ринкових відносин в Україні багато компаній могли помітити брак фінансових ресурсів. Це пов'язано з втратою власних коштів

в результаті їх некомерційної діяльності, недосконалістю податкової системи, зростанням інфляції, високою вартістю позикових коштів. Недостатні фінансові ресурси компанії впливають на її виробничу діяльність і призводять до заборгованості працівників, держави та інших підприємств.

Фінансові ресурси, джерела їх фінансування та структура мають великий вплив на виробничу діяльність підприємства. Достатній обсяг фінансових ресурсів забезпечує безперервність виробничої діяльності компанії, оптимальна структура розподілу призводить до підвищення конкурентоспроможності продукції та ефективного функціонування, а стабільні джерела роботи посилюють її платоспроможність. В даний час джерела фінансових ресурсів нестабільні. Підприємства не мають достатнього власного капіталу для забезпечення виробничої діяльності. Розподіл капіталу не відповідає оптимальному розміру, що сприяє збільшенню запасів або їх дефіциту.

Фінансова підтримка виробничої діяльності підприємства відбувається за допомогою фінансового планування, завдяки якому можна визначити розмір та джерела фінансових ресурсів, обсяг продажів та економічне становище підприємства. Створюється оптимальна структура фінансових ресурсів компанії складний і важливий елемент накопичення підприємств.

Компанія повинна побудувати структуру джерел фінансування на основі цілей та критеріїв оптимізації. Цих цілей може бути декілька. Сукупність цих цілей буде визначатися сукупністю використаних фінансових ресурсів компанії. Такими цілями можуть бути: збільшення доходу власників бізнесу від частки власного капіталу, забезпечення контролю над компанією та інші цілі.

Виходячи з цих цілей, керівництво компанії зацікавлене у прихильності найбільший обсяг фінансових ресурсів. Залучення цих коштів забезпечить максимальний розвиток підприємства та підтримання певного рівня рентабельності.

Для розвитку бізнесу необхідно збільшити власний капітал. Збільшення його обсягу зменшить обсяг запозичених коштів, підвищить його кредитоспроможність та фінансову незалежність. Так що у компанії з недостатніми фінансовими ресурсами не було.

В умовах деяких негативних явищ фінансові менеджери змушені розробляти політику фінансових ресурсів компанії. Наявність необхідних фінансових ресурсів підвищить фінансову стійкість та платоспроможність підприємства.

Оптимізація фінансових ресурсів компанії - одне з важливих завдань управління фінансами. Ефективність управління підприємством впливає на ефективність створення фінансових ресурсів. Рівень управління на українських підприємствах низький. Це проявляється відсутністю комплексного підходу до фінансового управління підприємством, поганою системою відносин між працівниками та менеджерами та недостатнім досвідом управління фінансами.

Проблему недостатньої кваліфікації менеджерів можна вирішити шляхом проведення бізнес-тренінгу, впровадження системи фінансового контролю та впровадження ефективної ІТ-системи.

Компанія, яка використовує у своїй діяльності лише власний капітал, яка має найбільшу фінансову стабільність, але не збільшує рентабельність вкладеного капіталу, а компанія, яка використовує позикові кошти, має більший фінансовий потенціал та можливість збільшення рентабельності капіталу, але бракує такої високої фінансової стабільності.

Для того, щоб розширити свою діяльність у майбутньому, компанія повинна збільшити власний капітал. Це можна зробити, накопичивши нерозподілений прибуток підприємства або залучивши кошти від власників підприємства.

Значну частину у створенні фінансових ресурсів підприємства відіграє вибір фінансових джерел компанії, однак на практиці не всі джерела походження компанії можуть бути використані. Це головним чином через відсутність в Україні підтримки з боку держави, малих та середніх підприємств; неможливість отримання державних субсидій; не вигідне використання банківських позик через високі, часом навіть нереальні процентні ставки.

Важливе джерело формування та підтримки на необхідному рівні власні кошти - це амортизація та повне відновлення основних фондів компанії.

Вибираючи оптимальну стратегію фінансування, ви повинні зробити вибір відповідного джерела.

Підприємства потребують достатнього фінансування своєї діяльності, яке залежить від ротації їх активів та пасивів. Найкращий варіант - це те, що компанія фінансується переважно з довгостроковими зобов'язаннями і прирівнює їх до коштів із довгострокових джерел.

Іншим видом фінансування є фінансування з нерозподіленого прибутку компанії. Якщо компанія має достатні власні ресурси, це може забезпечити її подальший розвиток. Високий рівень цього фінансування позитивно впливає на стан підприємства.

Найважливішою проблемою у створенні фінансових ресурсів є не дуже висока інвестиційна привабливість наших підприємств, також використання застарілих технологій, висока амортизація основних фондів, низький попит на продукцію, низька конкурентоспроможність

підприємств. Проблема низької конкурентоспроможності зумовлена не достатніми фінансовими ресурсами для модернізації виробничого обладнання.

Однією з важливих проблем є також брак коштів для фінансування діяльності компанії. Це стимулює використання довгострокових ресурсів компанії для вирішення поточних проблем. Це призводить до кращої платоспроможності в короткостроковій перспективі, але падає в довгостроковій.

Доцільно було б використовувати таке джерело фінансування українських підприємств, як лізинг. Це джерело фінансування мало використовується в Україні, хоча воно має значний потенціал.

У сучасних умовах підприємства не повинні віддавати перевагу будь-якому джерелу фінансових ресурсів. Це призводить до негативних наслідків. Було б корисно інтегрувати податкове та фінансове планування у методи генерації ресурсів. Ці методи допоможуть виконати функцію фінансових ресурсів і покажуть їх суть.

Відповідно до цього методу інтереси держави та підприємств будуть зближуватися, оскільки пріоритетом держави та підприємств в Україні залишається посилення їх фінансової незалежності. Економічний розвиток підприємства та суспільне виробництво загалом залежить від вирішення податкових проблем при формуванні його стратегії розвитку.

Основними проблемами, що впливають на процес створення джерел фінансових ресурсів, є:

- низький рівень інвестиційної привабливості підприємства;
- низький рівень фінансової прозорості для інвесторів та кредиторів;
- низький рівень підготовки менеджерів;

- відсутність комплексної системи управління фінансами для підприємства.

З метою покращення оптимізації фінансових джерел компанії ми можемо запропонувати такі методи:

- підвищення кваліфікації працівників, відповідальних за корпоративне управління фінансами;
- розробка якісно нових підходів до організації роботи у галузі фінансування підприємств;
- створення інформаційної підтримки, необхідної підприємству;
- вибір ефективних джерел залучення коштів шляхом розрахунку витрат на отримання коштів з кожного з джерел;
- забезпечення підприємства необхідними фінансовими ресурсами для його потреб;
- вдосконалити структуру фінансових ресурсів;
- забезпечення контролю за станом фінансових ресурсів, за допомогою якого можна буде оцінити вплив якості управління фінансовими ресурсами на рівень прибутковості та динаміку розвитку компанії.

ВИСНОВКИ

Отже, будь-яка господарська діяльність підприємства не може існувати без фінансових ресурсів. Фінансові ресурси компанії - це всі кошти компанії, накопичені при розподілі та перерозподілі доходів та прибутку, накопичені у цільових джерелах та перетворені у відповідну матеріальну форму, або призначені для певних витрат для забезпечення безперервності розширеного відтворення. Уточнення понять та узагальнення класифікації фінансових ресурсів дозволяє розширити аналіз їх руху, вдосконалити фінансове управління компанією, що, в свою чергу, забезпечить її фінансову стійкість та високі темпи зростання. Встановлення якісних характеристик фінансових ресурсів, властивих економічній природі цієї категорії, може однозначно визначити їх серед сукупності економічних ресурсів підприємства.

Сучасна практика показує, що суб'єкти господарювання мають значні проблеми щодо забезпечення фінансовими ресурсами. Ці проблеми пов'язані з:

- особливості ведення виробничо-господарської та фінансової діяльності підприємств;
- недосконалість державної регуляторної політики щодо формування фінансових ресурсів підприємств;
- відсутність або недостатність джерел фінансових ресурсів;
- посилення конкуренції за обмежені фінансові ресурси;
- низькі темпи інвестицій та інноваційного розвитку;
- високий ступінь фінансових ризиків.

Таким чином, функціонуючи в ринкових умовах, суб'єктам господарювання доводиться розробляти нові підходи до формування своїх

фінансових ресурсів. Підприємці змушені проявляти ініціативу та винахідливість у пошуку джерел фінансових ресурсів для власного функціонування, розвитку та ефективного використання.

Фінансово-економічний стан залежить від підприємства та його місця на ринку в сучасному конкурентному середовищі належне управління фінансовими ресурсами. Тому вдосконалення фінансів ресурси - один з найважливіших факторів підвищення виробничої та економічної ефективності підприємства. Для цього потрібна наукова організація роботи з управління фінансовими ресурсами, яке в у свою чергу, це забезпечить високий рівень оптимальних управлінських рішень. Важливий фактор для вдосконалення управління фінансовими ресурсами компанії - це поєднання стратегії та конкретного плану дій на визначений період, реалізація сучасні методи створення та використання фінансових ресурсів. Це дозволить компанії досягти позитивних результатів в довгостроковій перспективі та досягнення стійкості фінансове забезпечення. Треба платити увага до розробки заходів щодо стимулювання збільшення чистих грошових потоків кожного з них сфери бізнесу підприємств.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Оспіщева В. І. Фінанси: курс для фінансистів : навч. посіб. Київ : Знання, 2008. 435 с.
2. Курінна О. В. Теоретичні аспекти формування та використання фінансових ресурсів підприємства. *Науковий вісник Академії муніципального управління*. 2013. С. 115-131.
3. Заїка І. П. Управління фінансовими ресурсами підприємств: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. Наук : 08.04.01. Київ, 2017. 37 с.
4. Опарін В.М. Фінанси (загальна теорія): навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2015. 254 с.
5. Petrenko, V., & Karnaushenko, A. (2017). Joint enterprises in foreign trade activity of Ukraine. *Baltic Journal of Economic Studies*, 3(5), 203-207. DOI:<https://doi.org/10.30525/2256-0742/2017-3-5-203-207>
6. Karnaushenko, A., Petrenko, V., Tanklevska, N., Borovik, L., & Furdak, M. (2020). Prospects of youth agricultural entrepreneurship in Ukraine. *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*, 6(4), 90-117. <https://doi.org/10.51599/are.2020.06.04.06>
7. Богма О.С., Павлова А.С. Особливості управління фінансовими ресурсами вітчизняних підприємств. *Вісник Запорізького національного університету*. 2018. №1(13). С. 32.
8. Рибалко Н. О. Фінансові ресурси підприємств: грошові кошти чи щось більше? *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 14. С. 28–31.
9. Петленко Ю. В. Фінансовий менеджмент : навч. посібник / Ю. В. Петленко. К. : Кондор, 2017. – 284 с.
10. Силка О. С. Управління фінансовими ресурсами підприємства С. 213 – URL: <http://nauka.zinet.info/8/sylka.php>.

11. Горбан А. Управління фінансовими ресурсами підприємства. *Економічні науки*. 2019. № 15. С. 138-157.
12. Кужелєв М. О. Формування національної моделі корпоративної соціальної відповідальності. *Схід*. 2018 № 2. С. 40–44.
13. Зятковський І.В. Фінанси підприємств : навч. посібник К. : Либідь, 2018. – 365 с.
14. Ксьодз С. М. Проблеми формування фінансових ресурсів підприємств. *Економіка і суспільство*. 2017. № 10. С. 612–614.
15. Фінансова діяльність підприємства : навч. посібник. К. : Либідь, 2018. 384 с.
16. Хрущ Н., Приступа Л. Фінансові ресурси підприємства: дослідження ознак і класифікація. *Вісник Хмельницького нац. університету. Економічні науки*. Хмельницький. 2017. №3 С. 223–227.
17. Хачатурян С. Сутність фінансових ресурсів та їх класифікація. *Фінанси України*. 2016. № 4. С. 77 – 81.
18. Гаврилко П. П. Вдосконалення управління фінансовими ресурсами підприємства на сучасному етапі розвитку економіки України. *Вісник ОНУ імені І. І. Мечникова*. 2016. № 3. С. 131–132.
19. Федорчук О.М., Петренко В.С., Карнаушенко А.С. Аналіз сучасного стану державної підтримки аграрних підприємств України. *Бізнес навігатор*. Вип. 2 (51). 2019. С. 93-99.
20. Гуляєва Н. Фінансові ресурси підприємств. *Фінанси України*. 2019. № 12. С. 58 – 62.
21. Мармуль Л.О., Петренко В.С. Стратегічне позиціонування підприємств з іноземними інвестиціями в аграрній сфері економіки *Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу*. 2017. № 4 (40). С. 43-48.

22. Кірейцев Г. Фінанси підприємств : навч. посібник. Київ: ЦУЛ, 2016. 268 с.
23. Мохненко А.С. Аналіз ефективності функціонування підприємств продовольчої сфери / А.С. Мохненко, О.М. Федорчук, О.І. Протосвіцька // Обліково-аналітичне забезпечення й оподаткування розвитку суб'єктів агробізнесу та сільських територій: колективна монографія; за ред. Л.О. Мармуль. – Херсон: Айлант, 2019. – С. 223-235.
24. Мохненко А.С. Економічна сутність конкуренції і конкурентоспроможності / А.С. Мохненко // Таврійський науковий вісник. – Херсон, 2010. – № 68. – С. 165-171.
25. Мохненко А.С. Інвестиційно-інноваційне забезпечення конкурентоспроможного розвитку підприємств / А.С. Мохненко, О.М. Федорчук, О.І. Протосвіцька // Розвиток підприємства в умовах нестабільного зовнішнього середовища: управління, реалізація та перспективи: колективна монографія; за ред. Шарко М.В. – Херсон: ФОП Вишемирський В.С., 2019. – С. 227-243.
26. Мохненко А.С. Оцінка конкурентоспроможності підприємств агропромислового сектору економіки / А.С. Мохненко // Сучасний стан та пріоритети розвитку системи обліку, оподаткування й аналізу виробничо-економічної діяльності суб'єктів господарювання агропромислового сектору економіки: монографія; за ред. Л.О. Мармуль. – Херсон: Айлант, 2018. – С. 158-167.
27. Мохненко А.С. Підвищення економічної ефективності підприємств в умовах євроінтеграційних процесів / А.С. Мохненко // Теорія, методологія і практика обліку, оподаткування й аналізу виробничо-економічної діяльності суб'єктів агробізнесу та

- сільських територій: нові реалії та перспективи в умовах інтеграційних процесів: колективна монографія; за ред. Л.О. Мармуль. – Херсон: Айлант, 2020. – С. 187-200.
28. Мохненко А.С. Стратегія розвитку регіонального газотранспортного підприємства / А.С. Мохненко, К.В. Мельникова, О.М. Федорчук // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Економічні науки". – Херсон, 2018. – № 32. – С. 91-94.
29. Мохненко А.С. Управління конкурентоспроможністю підприємства на основі застосування системного підходу / А.С. Мохненко, О.М. Федорчук, О.І. Протосвіцька / Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту – Черкаси, 2018. – № 2 (25). – С. 13-25.
30. Мохненко А.С. Формування системи забезпечення зовнішньоекономічної діяльності газотранспортного підприємства / А.С. Мохненко // Структурна модернізація економіки: прогнозні сценарії та перспективи розвитку регіону: монографія; за ред. проф. Шарко М.В. – Херсон: ПП "Вишемирський", 2018. – С. 276-284.
31. Mokhnenko A. Software economy as a vector of management of innovative infrastructure of the region / A. Mokhnenko, O. Fedorchuk, K. Melnikova // Вісник Хмельницького національного університету. Серія "Економічні науки". – Хмельницький, 2019. – № 5. – С. 7-10.
32. Mokhnenko A. Concept of sustainable development of the food sector enterprises in the competitive environment / A. Mokhnenko, O. Fedorchuk, O. Protosivitska // Development of the innovative environmental and economic system in Ukraine: monograph; edited by

Khudolei V., Ponomarenko T. – Prague: OKTAN PRINT s.r.o., 2019.
– C. 123-141.

33. Mokhnenko A. Integration of the supply chain management and development of the marketing system / I. Perevozova, L. Horal, A. Mokhnenko, N. Hrechanyk, A. Ustenko, O. Malyuka, L. Mykhailyshyn // International Journal of Supply Chain Management. – 2020. – № 9. – Issue 3. – P. 496-507.
34. Mokhnenko A. Mathematical-Logistic Model of Integrated Production Structure of Food Production / A. Mokhnenko, V. Babenko, O. Naumov, I. Perevozova, O. Fedorchuk // CEUR Workshop Proceedings, 2020, Volume 2732, P. 446-454.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Таблиця 1.1. Хронологія трактування поняття «банкрутство»

Автор, рік	Трактування поняття	Переваги	Недоліки
1	2	3	4
Олександренко І. В., Іщук Л. І. (2015) [1, с. 223]	Регулятор економіки, завдання якого відсіювання неефективних та неплатоспроможних, збиткових суб'єктів економічної діяльності	В ринкової економічній сутності банкрутства, його природу та показано, що банкрутство є природнім регулятором ринкової економіки	Поняття розглянуто з точки зору ринку, не враховує мікроекономічні аспекти банкрутства
Янковець Т. М., Чернюк Ю. В. (2016) [4, с. 59]	Банкрутство розглядається як: 1) фінансова неспроможність розорення, які зумовлюють неможливість підприємства розрахуватися за зобов'язаннями; 2) визнана в судовому порядку неспроможність відновити платоспроможність боржником через санацію, мирові угоди відповідно законодавству, використання	Визначено причини банкрутства (розорення, втрата платоспроможності), умови (судове рішення), методи визнання підприємства банкрутом (ліквідація)	В понятті відсутні першочергові нефінансові причини банкрутства (низький рівень антикризового управління, наприклад)

процедури ліквідації

Сейсебасва Н. Г., Топчанюк О. В. (2016) [5, с. 679]	Банкрутство є кризовим станом, що потребує спеціальних методів управління, та виникає через зниження платоспроможності	Визначено головну причину скорочення платоспроможності	Визначення – узагальнено характеризує банкрутство, не пояснює причин та передумов
Воронкова Т. Є., Рибальченко Н. П. (2017) [3, с. 40]	Банкрутство – «це основоположна, правова категорія економіки України», «неплатоспроможність боржника та непогашення зобов'язань»	Поняття трактується з класичної точки зору через «неплатоспроможність»	Поняття розглядається у широкому контексті як правова категорія
Сукрушева Г. О., Папуцин В. М. (2017) [2, с. 683]	Закономірне явище ринкової економіки – неефективні, збиткові, неплатоспроможні підприємства припиняють власну діяльність. «Наслідок глибокої фінансової кризи підприємства, що приводить до відмови фінансувати основну поточну діяльність у	Визначено причини (фінансова криза через брак коштів) та наслідки (неможливість фінансування діяльності, ліквідація) банкрутства	Відсутність умови визнання підприємства банкрутом (неможливість проведення санації, укладення мирових угод)

	зв'язку з відсутністю коштів, та відмова сплачувати за власними борговими зобов'язаннями, що є підставою для ліквідації підприємства»		
Скочиляс С. М. (2018) [6, с.233]	«Банкрутство характеризує неспроможність підприємства задовільнити вимоги кредиторів щодо сплати за товари, роботи та послуги, а також забезпечити обов'язкові платежі в бюджет і позабюджетні фонди»	Визначено причини банкрутства – неможливість розрахуватися з кредиторами	Відсутнє пояснення наслідків неплатоспроможності
Кодекс України з процедур банкрутства (2019) [7]	«Банкрутство – визнана господарським судом неспроможність боржника відновити свою платоспроможність за допомогою процедури санації та реструктуризації і погасити встановлені у порядку, визначеному Кодексом,	Поняття розуміється з класичної точки зору, враховує юридичні підстави банкрутства	Поняття не враховує ринкових механізмів та принципів ринкового середовища діяльності підприємства

грошові вимоги кредиторів
інакше, ніж через
застосування ліквідаційної
процедури»

ДОДАТОК Б

Баланс ПрАТ «Херсонський хлібокомбінат»

(Звіт про фінансовий стан)

на 31.12.2017 р.

Форма №1

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду	На дату переходу на МСФЗ
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	52	36	0
первісна вартість	1001	77	77	0
накопичена амортизація	1002	25	41	0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	677	612	0
Основні засоби:	1010	15952	23127	8068
первісна вартість	1011	37098	47427	22616
знос	1012	21146	24300	14548
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	488	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0
Усього за розділом I	1095	16654	24263	8068
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	8310	6915	3490
Виробничі запаси	1101	4950	5388	2430
Незавершене виробництво	1102	0	0	0
Готова продукція	1103	2562	1498	103
Товари	1104	798	29	957
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	5341	6496	2748
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	0	0	1604
з бюджетом	1135	236	2	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	236	0	0

з нарахованих доходів	1140	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	725
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4443	4240	634
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	727	1219	443
Готівка	1166	724	907	0
Рахунки в банках	1167	3	312	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0
Інші оборотні активи	1190	0	114	0
Усього за розділом II	1195	19057	18986	9644
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0
Баланс	1300	35711	43249	17712

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на МСФЗ
1	2	3	4	5
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	812	812	812
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0	0
Додатковий капітал	1410	3 156	3 156	4 156
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	0	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	6594	8697	1266
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	10562	12665	6234
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	4890	7560	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0	0

Благодійна допомога	1526	0	0	0
Страхові резерви	1530	0	0	0
у тому числі:				
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0
Усього за розділом II	1595	4890	7560	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	533	0	3052
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	4649	13466	3650
за розрахунками з бюджетом	1620	539	1280	167
за у тому числі з податку на прибуток	1621	0	220	47
за розрахунками зі страхування	1625	288	415	331
за розрахунками з оплати праці	1630	1268	1648	773
за одержаними авансами	1635	0	0	47
за розрахунками з учасниками із внутрішніх розрахунків	1645	4875	4151	3007
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	0	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	8107	2064	451
Короткострокові кредити банків	1600	533	0	3052
Усього за розділом III	1695	20259	23024	11487
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	35711	43249	17712

Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)
за 2017 рік
Форма №2

I. Фінансові результати

		Код за ДКУД	1801003
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4

Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	143619	140294
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(111580)	(110061)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	32039	30233
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	4976	4127
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Адміністративні витрати	2130	(7698)	(9035)
Витрати на збут	2150	(23769)	(18320)
Інші операційні витрати	2180	(1247)	(1196)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	(0)	(0)
Витрат від первісного визнання біологічних активів і	2182	(0)	(0)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	4301	5809
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	0
Інші доходи	2240	14	24
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(1630)	(1374)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(97)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	2588	4459
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	485	803
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0

Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	2103	3656
збиток	2355	(0)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	2103	3656

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	87397	90790
Витрати на оплату праці	2505	25310	19089
Відрахування на соціальні заходи	2510	5603	4140
Амортизація	2515	4117	3127
Матеріальні затрати	2500	87397	90790
Витрати на оплату праці	2505	25310	19089

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	3248400	3248400
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	3248400	3248400
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0.65	1.13
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0.65	1.13
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

ДОДАТОК В

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2018 р.
Форма №1

				Код за ДКУД	1801001
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на МСФЗ	
1	2	3	4	5	
I. Необоротні активи					
Нематеріальні активи	1000	36	499	0	
первісна вартість	1001	77	640	0	
накопичена амортизація	1002	(41)	(141)	(0)	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	612	1 020	0	
Основні засоби	1010	23 127	18 234	8 068	
первісна вартість	1011	47 427	47 472	22 616	
знос	1012	(24 300)	(29 238)	(14 584)	
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0	0	
первісна вартість	1016	0	0	0	
знос	1017	(0)	(0)	(0)	
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0	0	
первісна вартість	1021	0	0	0	
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)	(0)	
Довгострокові фінансові інвестиції:					
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	488	4 369	0	
інші фінансові інвестиції	1035	0	0	0	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	0	
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0	
Гудвіл	1050	0	0	0	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0	
Інші необоротні активи	1090	0	0	0	
Усього за розділом I	1095	24 263	24 122	8 068	
II. Оборотні активи					
Запаси	1100	6 915	8 541	3 490	
Виробничі запаси	1101	5 388	8 087	2 430	
Незавершене виробництво	1102	0	155	0	
Готова продукція	1103	1 498	236	103	
Товари	1104	29	63	957	
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0	
Депозити перестраховання	1115	0	0	0	
Векселі одержані	1120	0	0	0	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	6 496	8 951	2 748	

Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за виданими авансами	1130	0	0	1 604
з бюджетом	1135	2	15	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4 240	4 750	643
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	1 219	1 361	443
Готівка	1166	907	928	0
Рахунки в банках	1167	312	433	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0
у тому числі в:				
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0
Інші оборотні активи	1190	114	289	0
Усього за розділом II	1195	18 986	23 907	9 644
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0
Баланс	1300	43 249	48 029	17 712

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду	На дату переходу на МСФЗ
1	2	3	4	5
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	812	812	812
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0	0
Додатковий капітал	1410	3 156	3 156	4 156
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	0	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	8 697	14 447	1 266
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	12 665	18 415	6 234
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	7 560	5 230	0

Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0	0
Страхові резерви	1530	0	0	0
у тому числі:				
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0
Усього за розділом II	1595	7560	5230	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	0	0	3 052
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0	0
товари, роботи, послуги	1615	13 466	13 705	3 650
розрахунками з бюджетом	1620	1 280	1 833	167
у тому числі з податку на прибуток	1621	220	153	47
розрахунками зі страхування	1625	415	500	331
розрахунками з оплати праці	1630	1 648	1 767	773
одержаними авансами	1635	0	0	0
розрахунками з учасниками	1640	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	4 151	4 141	3 007
страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	0	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	2 064	2 438	451
Усього за розділом III	1695	23 024	24 384	11 487
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	43 249	48 029	17 772

Приватне акціонерне товариство
"Херсонський хлібокомбінат"

Дата
за ЄДРПОУ

КОДИ

01.01.2019

00380267

**Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)**

за 2018 рік
Форма №2
I. Фінансові результати

Код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	168 506	143 619
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(124 479)	(111 580)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	44 027	32 039
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	82	4 976
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(7 857)	(7 698)
Витрати на збут	2150	(27 359)	(23 769)
Інші операційні витрати	2180	(541)	(1 247)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	8 352	4 301
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	0
Інші доходи	2240	52	14
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0

Фінансові витрати	2250	(1 379)	(1 630)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(13)	(97)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	7 012	588
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	1 262	485
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	570	2 103
збиток	2355	(0)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	5 750	2 013

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	94 842	87 397
Витрати на оплату праці	2505	27 713	25 310
Відрахування на соціальні заходи	2510	6 105	5 603
Амортизація	2515	5 379	4 117
Інші операційні витрати	2520	22 844	19 000
Разом	2550	156 883	141 427

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	3 248 400	2 348 400
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	3 248 400	3 248 400

Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	1,770100	0,647400
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	1,770100	0,647400
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,00	0,00

ДОДАТОК Г

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2019 р.
Форма №1

			Код за ДКУД		
			1801001		
Актив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду		
1	2	3	4		
I. Необоротні активи					
Нематеріальні активи					
первісна вартість	1000	499	538		
накопичена амортизація	1001	640	857		
Незавершені капітальні інвестиції	1002	(141)	(319)		
Основні засоби	1005	1 020	1 639		
первісна вартість	1010	18 234	15 130		
знос	1011	47 472	48 975		
Інвестиційна нерухомість	1012	(29 238)	(3 845)		
первісна вартість	1015	0	0		
знос	1016	0	0		
Довгострокові біологічні активи	1017	(0)	(0)		
первісна вартість	1020	0	0		
накопичена амортизація	1021	0	0		
Довгострокові фінансові інвестиції:	1022	(0)	(0)		
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	4 369	4 369		
інші фінансові інвестиції	1035	0	0		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0		
Відстрочені податкові активи	1045	0	0		
Гудвіл	1050	0	0		
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0		
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0		
Інші необоротні активи	1090	0	0		
Усього за розділом I	1095	24 122	21 676		
II. Оборотні активи					
Запаси					
Виробничі запаси	1100	8 541	13 016		
Незавершене виробництво	1101	8 087	12 540		
Готова продукція	1102	155	435		
Товари	1103	236	14		
Поточні біологічні активи	1104	63	27		
Депозити перестраховання	1110	0	0		
Векселі одержані	1115	0	0		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1120	0	0		
Дебіторська заборгованість за розрахунками:	1125	8 951	12 854		

за виданими авансами	1130	0	0
з бюджетом	1135	15	11
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4 750	8 776
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	1 361	952
Готівка	1166	928	803
Рахунки в банках	1167	433	149
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	289	55
Усього за розділом II	1195	23 907	35 664
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	48 029	57 340

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	812	812
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	9 156	9 156
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	8 447	15 453
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	18 415	25 421
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	5 230	2 290
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			

резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	5 230	2 290
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	13 705	19 142
розрахунками з бюджетом	1620	1 833	1 539
у тому числі з податку на прибуток	1621	153	491
розрахунками зі страхування	1625	500	499
розрахунками з оплати праці	1630	1 767	1 811
одержаними авансами	1635	0	0
розрахунками з учасниками	1640	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	4 141	4 141
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	2 438	2 497
Усього за розділом III	1695	24 384	29 629
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	48 029	57 340

**Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)**

за 2019 рік

Форма №2

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	165 920	168 506
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(118 954)	(124 479)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий:			
прибуток	2090	46 948	44 027
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	328	82
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(8 333)	(7 857)
Витрати на збут	2150	(28 957)	(27 359)
Інші операційні витрати	2180	(669)	(541)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	9 317	8 352
збиток	2195	(0)	(0)

Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	0
Інші доходи	2240	65	52
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(754)	(1 379)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(84)	(13)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	8 544	7 012
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	1 538	1 262
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	7 006	5 750
збиток	2355	(0)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	7 006	5 750

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	92 941	94 842
Витрати на оплату праці	2505	28 844	27 713
Відрахування на соціальні заходи	2510	6 323	6 105
Амортизація	2515	5 376	5 379
Інші операційні витрати	2520	21 963	22 844
Разом	2550	155 447	156 883

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4

Середньорічна кількість простих акцій	2600	3 248 400	3 248 400
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	3 248 400	3 248 400
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	2,156750	1,770100
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	2,156750	1,770100
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,00	0,00